

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Společenská odpovědnost ubytovacího zařízení.
Královéhradecký kraj
(Analýza autokempu Dolní Kalná)
Bakalářská práce

Autor: Veronika Zapadlová

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: prof. RNDr. Josef Zelenka, CSc.

Hradec Králové

duben 2024

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 9.4.2024

Veronika Zapadlová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce prof. RNDr. Josef Zelenka, CSc. za pomoc, vedení a užitečné rady při zpracování bakalářské práce.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá rozbořem autokempu Dolní Kalná, který se nachází v oblasti Podkrkonoší a v blízkosti Krkonošského národního parku. Cílem práce bylo zjistit, zda se obec Dolní Kalná věnuje udržitelnému rozvoji autokempu a společenské odpovědnosti a zda je tím ovlivněna jeho návštěvnost. Podstatnou kapitolou bylo vysvětlení problematiky společenské odpovědnosti a udržitelného cestovního ruchu. Tato část objasňuje jejich smysl a možné způsoby zavádění. Praktická část byla zpracována formou kvalitativního i kvantitativního výzkumu. Byla použita metoda terénního šetření společně s rozhovory s návštěvníky a se starostou obce Dolní Kalná a byla získána statistická data týkající se návštěvnosti autokempu. Z výsledků výzkumu je jasné, že se vedení autokempu snaží o podporování udržitelného rozvoje a společenské odpovědnosti. Na této cestě je čeká ještě mnoho práce, neboť některé kroky k udržitelnému rozvoji jsou pro autokemp finančně a technicky náročné. V závěru práce jsou navrženy metody, které by jim na takovéto cestě mohly pomoci.

Klíčová slova: udržitelný rozvoj, společenská odpovědnost, autokemp, návštěvníci, přírodní prostředí

Annotation

Title: Social responsibility of the accommodation facility. Hradec Králové region

(Analysis of the Dolní Kalná car park)

The bachelor thesis deals with the analysis of the Dolní Kalná campsite, which is located in the Podkrkonoší region and near the Krkonoše National Park. The aim of the thesis was to find out whether the municipality of Dolní Kalná is committed to sustainable development of the campsite and social responsibility and whether this has an impact on the number of visitors. An essential chapter was the explanation of the issue of social responsibility and sustainable tourism. This section explains their meaning, importance and possible ways of implementation. The practical part was developed in the form of qualitative and quantitative research. A field survey method was used together with interviews with visitors and the mayor of Dolní Kalná and statistical data was obtained regarding the number of visitors to the campsite. It is clear from the research results that the management of the campsite is trying to promote sustainable development and social responsibility. There is still a lot of work to be done on this path, as some steps towards sustainable development are financially and technically challenging for the campsite. The paper concludes by suggesting methods that could help them on such a journey.

Keywords: sustainable development, social responsibility, campsite, visitors, natural environment

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce a metodika zpracování	2
2.1	Cíl práce	2
2.2	Metodika výzkumu.....	3
2.3	Metody výzkumu.....	4
3	Teoretická východiska	6
3.1	Udržitelný cestovní ruch.....	6
3.2	Společenská odpovědnost	7
3.2.1	Společenská odpovědnost ubytovacích zařízení	9
3.2.2	Společenská odpovědnost firem	10
3.2.3	Vztah společenské odpovědnosti a udržitelnosti cestovního ruchu ..	10
3.3	Vybrané trendy v cestovním ruchu	11
3.3.1	Glamping.....	11
3.3.2	Venkovský cestovní ruch.....	11
3.3.3	Dobrodružný cestovní ruch.....	13
3.3.4	Pomalé cestování.....	13
3.3.5	Odpovědný cestovní ruch	14
3.4	Zahraniční autokempy a Eco značení	14
3.4.1	Zahraniční autokempy	14
3.4.2	Eco značení	16
3.5	Případová studie udržitelný autokemp Oasa Staňkov	16
4	Praktická část.....	19
4.1	Vymezení území a zkoumaného subjektu.....	19
4.1.1	Obec Dolní Kalná	19
4.1.2	Krkonoše.....	19

4.1.3	Autokemp Dolní Kalná	20
4.1.4	Památky a atraktivita v okolí.....	24
4.2	Průběh výzkumu a zpracování výsledků šetření.....	28
4.2.1	Průběh výzkumu.....	28
4.2.2	Zpracování výsledků šetření.....	29
5	Shrnutí výsledků.....	35
6	Závěry a doporučení	37
7	Seznam zdrojů	39
8	Přílohy	42

1 Úvod

Ve světě stále přibývají nová a moderní ubytovací zařízení. V dnešní době je ale potřeba si vážit i starších ubytovacích zařízení, které si zakládají na svojí udržitelnosti a na přírodním prostředí. Potřeba společenské odpovědnosti a udržitelného rozvoje stále více narůstá, neboť pomáhají k zachování původního prostředí a dbají na šetrnost a úctu ke svému okolí. Podporování společenské odpovědnosti a udržitelnosti je důležité u velkých ubytovacích zařízení i u menších. Pro udržitelný rozvoj je důležité i zaměření se na pobyty v oblasti přírodního prostředí. Poptávka po nich stále vzrůstá a z tohoto důvodu je tématem bakalářské práce *„Společenská odpovědnost ubytovacího zařízení“*.

Práce se zaměřuje na zkoumání autokempu Dolní Kalná, který se nachází v Podkrkonoší na hranici Královéhradeckého a Libereckého kraje. Podnik pod vedením obce Dolní Kalná prosperuje a vyvíjí se již několik desítek let, a tak je cílem práce zjistit, z jakých důvodů se mění návštěvnost autokempu a spokojenost klientů. Dalším důvodem výběru práce je fakt, že se autokemp nachází mezi lesy v přírodním prostředí, které je pravidelně udržováno, a tak je ideálním místem pro zkoumání společenské odpovědnosti a udržitelného rozvoje. Díky své poloze má podnik spoustu možností na spolupráci s oblastí Krkonoš a s Krkonošským národním parkem (dále jen „KRNAP“). Díky těmto možnostem by mohl podnik informovat návštěvníky o pravidlech chování v oblasti KRNAP, a tak směřovat k vyšší udržitelnosti dané oblasti.

Práce by mohla mít velký přínos pro autokemp, neboť záměrem práce bylo také zjistit, proč návštěvníci míří právě do autokempu Dolní Kalná a zda podporování společenské odpovědnosti ovlivňuje návštěvnost vybraného autokempu. Důvodem výběru práce byla i osobní zkušenost s prací v autokempu, kde bylo možné provádět výzkum a díky pozorování získat potřebné informace.

2 Cíl práce a metodika zpracování

2.1 Cíl práce

Cílem práce je zjistit, jak podporování společenské odpovědnosti ovlivňuje návštěvnost autokempu Dolní Kalná. Práce také zjišťuje, zda se vedení autokempu snaží o jeho udržitelný rozvoj a jaké kroky podnikají k vyšší udržitelnosti autokempu. Je důležité se také zaměřit na fakt, zda se jedná o společenskou odpovědnost deklarovanou či o společenskou odpovědnost skutečnou. Cílem práce je i navržení dalších kroků, které by mohlo vedení autokempu podniknout, aby více podpořilo udržitelnost autokempu.

Pro příklad udržitelného autokempu je v práci kapitola zabývající se Autokempem Oasa Staňkov, který může být vzorem pro autokempy, které se chtějí věnovat udržitelnosti a svému rozvoji v souladu s životním prostředím. V porovnání s autokempem Dolní Kalná může být tak příkladem toho, jak dosáhnout vyšší udržitelnosti s důrazem na šetrnost k životnímu prostředí.

Cílem práce je také pomocí analýzy statistických dat a z rozhovorů s návštěvníky a starostou obce zjistit, jak souvisí návštěvnost autokempu s realizovanými opatřeními v rámci společenské odpovědnosti a proč návštěvníci míří právě do tohoto autokempu.

Výzkumné otázky jsou:

Jak ovlivňují realizovaná opatření v rámci společenské odpovědnosti návštěvnost autokempu Dolní Kalná?

Jakým způsobem se snaží vedení autokempu v současné době podporovat jeho udržitelnost a jaká konkrétní opatření směřující ke snížení spotřeby zavádějí?

Jaká je příčina poměru růstu nebo poklesu návštěvnosti autokempu mezi lety 2020-2023?

Co oceňují návštěvníci na autokempu a co jim naopak chybí?

Jaké kroky by mohlo vedení autokempu podniknout, aby více podpořilo udržitelnost autokempu?

2.2 Metodika výzkumu

Pro zpracování podkladů k bakalářské práci byla použita literární rešerše a analýza online zdrojů, týkající se společenské odpovědnosti v cestovním ruchu a udržitelného cestovního ruchu, které slouží jako podkladový materiál k řešení problematice. Je zde vysvětlena problematika společenské odpovědnosti firem a ubytovacích zařízení a dále byla přidána kapitola, věnující se propojení mezi společenskou odpovědností a udržitelným cestovním ruchem, neboť na sebe tyto dva pojmy v souladu vhodně navazují a v některých případech se tak může jednat o dva navzájem se doplňující pojmy. Jako další podklady pro práci jsou uvedeny trendy v cestovním ruchu, ze kterých byly vybrány ty, které vhodně souvisí s tématem práce a s faktem, že se práce zaměřuje na malý autokemp nacházející se v přírodním prostředí Podkrkonoší poblíž malé vesnice na venkově. V trendech je proto vysvětlen venkovský cestovní ruch a jeho možnosti, dobrodružný cestovní ruch, pomalé cestování, odpovědný cestovní ruch. Byla doplněna kapitola glamping, která souvisí s řešenou problematikou, neboť tato část pojednává o formě luxusního kempování. V další části se práce zaměřuje na zahraniční autokempy, na jejich přístup k udržitelnosti a na značku Eco label, která se zabývá podporou udržitelnosti a životního prostředí. Poslední kapitola teoretické části se zabývá Autokempem Oasa Staňkov, který slouží jako vhodný příklad udržitelného autokempu. Teoretická část vychází nejvíce z těchto odborných prací: *Společensky odpovědný cestovní ruch*, Pásková a Zelenka (2018); *Zmírňování regionálních disparit prostřednictvím cestovního ruchu*, Franke a kol. (2012); *Služby v cestovním ruchu*, Oriška (2010); *Cestovní ruch – výkladový slovník*, Pásková a Zelenka (2012), ale i na dalších odborných publikacích. Pro práci s internetovými zdroji byly nejvíce využívány stránky jako Ecolabel (2023); Campiri (2023) a Dokempu (2023), neboť jejich data byla nejvhodnější pro řešenou problematiku a uvádějí nejširší okruh informací, i když nejde o články vědecké.

Praktická část nejprve vymezuje území zkoumaného subjektu, a tak blíže popisuje obec Dolní Kalná a Krkonoše a dále detailně charakterizuje autokemp Dolní Kalná a dopravní dostupnost do něj. Celá tato část byla napsána na základě poznatků, zkušeností, pozorování a místního šetření autorky.

V praktické části jsou také uvedeny a popsány památky v okolí, ze kterých byly vybrány ty, které souvisí s tématem práce a jsou na recepci v autokempu doporučovány návštěvníkům. Byl tedy popsán Hospitál a barokní zámek Kuks, větrný mlýn Borovnice, hrad Pecka a Krkonošské muzeum. Pro tuto část byly použity internetové zdroje a poznatky získané z místního šetření.

2.3 Metody výzkumu

Pro výzkum bylo zvoleno terénní šetření spojené s pozorováním, fotodokumentací a rozhovory s návštěvníky a se starostou obce. Byl proveden kvalitativní i kvantitativní výzkum, díky kterému byla získána potřebná data k zodpovězení výzkumných otázek. Dále byla použita analýza primárních a sekundárních zdrojů pro získání potřebných informací.

V první fázi primárního výzkumu probíhalo díky pracovní pozici autorky na recepci pozorování návštěvníků a chodu celého autokempu. Byla provedena potřebná fotodokumentace, která byla později použita v práci a byly získány potřebné informace od zákazníků, kteří do kempu přijíždějí. Dále byly získány informace o autokempu, a i o jeho okolí, které byly doplněny o data z on-line zdrojů. Během této doby probíhalo sledování nejenom návštěvníků autokempu, ale také jeho zaměstnanců a starosty obce, který na chod autokempu pravidelně dohlíží.

Druhá fáze primárního výzkumu obsahovala rozhovory s návštěvníky. Rozhovory měly přesně dané otázky, ke kterým byly v případě potřeby přidány doplňující otázky viz kapitola výzkumu 4.2. Počet rozhovorů závisel na faktu, zda se odpovědi budou hojně opakovat či nikoliv, a proto byl jejich počet dopředu neznámý. Rozhovory byly v tomto případě vhodnější formou výzkumu než dotazníkové šetření, neboť do autokempu ročně přijede velké množství návštěvníků, a ne všichni jsou ochotni odpovídat na dané otázky. Rozhovory probíhaly v prostoru autokempu během měsíců července a srpna, kdy je v autokempu nejvíce lidí. Denní doba a místo na rozhovory byly zvoleny tak, aby návštěvníky autokempu neobtěžovalo na otázky odpovídat a aby bylo získáno co nejvíce informací. Rozhovory s návštěvníky se zaměřovaly především na jejich způsob trávení času v autokempu a na vnímání společenské odpovědnosti a udržitelnosti v rámci návštěvy autokempu. Práce obsahuje i rozhovor se starostou obce Dolní Kalná, který proběhl na konci sezóny

v autokempu v roce 2023. Konec sezóny byl ideální dobou na rozhovor, protože byly již naplánované rekonstrukce a přípravy na další rok. Bylo tak získáno více informací, než když by se rozhovor uskutečnil na začátku sezóny. Rozhovor s panem starostou se zabýval hlavně jeho pohledem na udržitelný rozvoj autokempu a vnímáním společenské odpovědnosti.

Třetí fáze primárního výzkumu probíhala přímo na recepci v autokempu Dolní Kalná. Byla provedena analýza statistických dat o návštěvnosti autokempu od roku 2020 do roku 2023 a byla vyhotovena tabulka, kde jsou k vidění jednotlivé hodnoty. Po zpracování všech rozhovorů byly vytvořeny souhrnné odpovědi a dále byly odpovědi z rozhovorů společně se statistickými výsledky shrnuty do výsledků práce.

3 Teoretická východiska

V teoretické části práce je zahrnuto objasnění přístupů, které vysvětlují problematiku udržitelného cestovního ruchu, společenské odpovědnosti a trendů v cestovním ruchu. V případě trendů v cestovním ruchu byly vybrány takové trendy, které odpovídají a vhodně doplňují téma bakalářské práce. Dále je v této části práce kapitola, která se věnuje uvedení příkladu udržitelného kempu v České republice. Je zde vysvětlena i problematika kempování ve vybraných zahraničních zemích a značka Eco label, která se zaměřuje na udržitelnost.

V závislosti na řešené problematice udržitelnosti cestovního ruchu je v práci rozebrána kapitola společenské odpovědnosti, která plynule navazuje na téma udržitelného rozvoje a vhodně jej doplňuje (Pásková a Zelenka, 2018).

3.1 Udržitelný cestovní ruch

Ve dvacátém století se začal rychleji rozvíjet novodobý cestovní ruch a formoval se na základě společensko-ekonomických podmínek (Hladká, 1997). Uvádí, že se v této době cestovní ruch vyznačoval zasahováním do všech společenských oblastí, postupným formováním masového cestovního ruchu a změnou kvality a typu služeb a cestovní ruch se tak stal běžnou součástí životní míry. S velkým rozvojem cestovního ruchu přibývají návštěvníci, kteří mají stále větší vliv jak na přírodní prostředí místa, tak na sociální prostředí místa, a tak v různých prostředích odchází původnost místa (Zelenka a kol., 2013). Uvádějí, že rozvoj cestovního ruchu je spojen převážně s ekonomickými a politickými důvody. Jako možnost pro zachování kulturního, sociálního a přírodního prostředí uvádějí udržitelnost cestovního ruchu, která se zaměřuje na rozvoj cestovního ruchu, avšak s ohledem na původnost území a na život místních. Neudržitelnost cestovního ruchu, která zatím převládá v destinacích s vysokou návštěvností, je dle Zelenky a kol. (2013) způsobena rozvíjejícím se cestovním ruchem bez přesně daných hranic a rozšiřuje se tak cestovní ruch bez ohledu na území a potřeby místních obyvatel. Důležité faktory pro udržitelnost cestovního ruchu jsou podle nich například aby se na rozvoji cestovního ruchu v destinaci podíleli místní obyvatelé společně s podnikateli, aby byl kladen důraz na omezení rozvoje v daných místech a v určitý čas, aby byla

podporována různorodost aktivit speciálních pro dané regiony, aby byly využity původní stavby a objekty, které napomáhají k originalitě místa, aby probíhal rozvoj veřejné dopravy nebo dopravy pomocí vlastních sil a aby byla využívána pracovní síla a znalosti.

Na každou oblast cestovního ruchu by mělo být pohlíženo jako na složitý soubor s množstvím vnitřních souborů, které mají určitou souvislost s cestovním ruchem (Zelenka a Pásková, 2012). Uvádějí, že pro cestovní ruch je typický vývoj prudkým způsobem, avšak zevnitř je řízen destinačním managementem. Zdůrazňují, že cestovní ruch musí být zaměřen na to, co se stalo v minulosti, co se děje v přítomnosti a také co se stane v budoucnosti a že při analýze dopadů cestovního ruchu je důležité se zaměřit na různé aspekty, jako jsou nejvíce navštěvovaná místa, druhy návštěvníků, druhy aktivit a současné trendy. Uvádějí, že při zjišťování únosnosti kapacity destinace je důležité se zaměřit na nejvíce vytížená místa a dále pokračovat tak, aby mohla být destinace využívána i v budoucnu, a proto je dobré vzít v potaz i názory místních obyvatel.

Cestovní ruch se stal nedílnou součástí volného času a uskutečňuje se mimo místo běžného pobytu (Šauer a kol., 2015). Dle nich cestovní ruch podporuje, ale i poškozuje primární, sekundární a terciární zdroje a v závislosti na tom jsou tak sledovány dopady cestovního ruchu na destinace. Uvádějí, že díky tomu je kladen důraz na podporování udržitelného rozvoje cestovního ruchu, jehož podstatou je pokořit tři úlohy:

1. Vyčerpatelnost neobnovitelných zdrojů
2. Vysoká frekvence použití obnovitelných zdrojů
3. Potíže v mezilidské a mezinárodní férovosti

3.2 Společenská odpovědnost

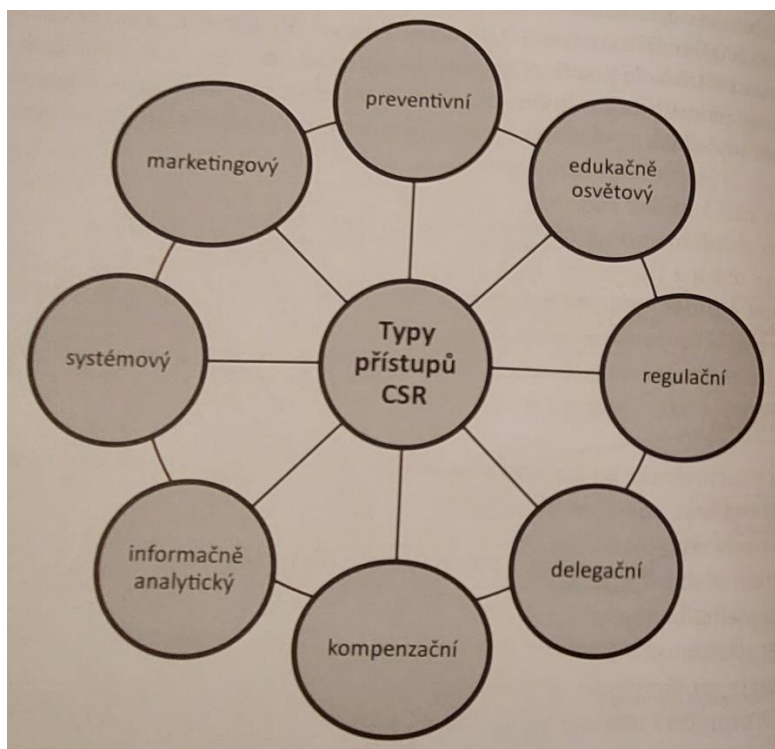
Společenská odpovědnost v cestovním ruchu je speciální tím, že zahrnuje velké množství účastníků, kteří se podílí na podporování společenské odpovědnosti a také na podpoře udržitelnosti cestovního ruchu (Pásková a Zelenka, 2018). Uvádějí následky, ke kterým dochází, pokud v dané lokalitě není podporována společenská odpovědnost. Jsou to podle nich například špatné předpoklady pro budoucí rozvoj

cestovního ruchu v určitém místě, kdy na místo původních staveb a tradic přicházejí novodobé prvky, dále dochází k vyššímu poškozování životního prostředí, které snižuje především kvalitu ovzduší, kvalitu života místních obyvatel a atraktivnost dané lokality. Prosazování společenské odpovědnosti je obtížné převážně ve vztahu k potřebám místních obyvatelů a ve vztahu k místním oborům, a tak by se „*individuální společenskou odpovědností měli zabývat účastníci cestovního ruchu, zaměstnanci v cestovním ruchu a rezidenti a kolektivní společenskou odpovědností by se měli zabývat podnikatelské subjekty cestovního ruchu, instituce cestovního ruchu, destinační management a místní komunita*“ (Pásková a Zelenka, 2018, s. 64, 65). Dále uvádějí, že efektivita společenské odpovědnosti je závislá na chování účastníků cestovního ruchu, kteří se v převážné míře nechovají v kladném vztahu ke společenské odpovědnosti, nýbrž účelně znehodnocují prostředí, ve kterém se nacházejí.

Pásková a Zelenka (2018, s.16) uvádějí „*tři základní dimenze společenské odpovědnosti: enviromentální, sociokulturní a ekonomickou*“, které jsou plně platné při aplikaci v cestovním ruchu. Uvádějí, že enviromentální dimenze se používá nejčastěji kvůli návštěvníkům cestovního ruchu, neboť mají velký vliv na životní prostředí a na život místních obyvatel. Dle nich může vhodná interpretace přírodního prostředí pomoci návštěvníkům k vytvoření vztahu k přírodnímu prostředí, a tak podpořit společenskou odpovědnost návštěvníků. Dále uvádějí typy přístupů, které směřují k zavádění společenské odpovědnosti viz Obrázek 1.

V konceptu a vztahu odpovědného cestovního ruchu k společenské odpovědnosti jsou teoretické základy (Pásková a Zelenka, 2018, s. 66):

- „*Teorie společenské směny*
- *Koncept udržitelného rozvoje vycházející z plánovitosti, managementu, a vyváženosti rozvoje tří i více aspektů rozvoje (nejčastěji enviromentální, ekonomické a sociokulturní)*
- *Vysoká míra společenské odpovědnosti aktérů cestovního ruchu*
- *Systematické využívání aktuálních znalostí týkajících se procesů v cestovním ruchu.*“

Obrázek 1 Typy přístupů k zavedení společenské odpovědnosti
Zdroj: Pásková a Zelenka (2018)

3.2.1 Společenská odpovědnost ubytovacích zařízení

S rozvojem ubytovacích zařízení rostou a přibývají nejrůznější trendy v oblasti ubytování, čímž je převážně vysoká kvalita služeb, jejich množství, jedinečnost a snaha být nejlepší (Pásková a Zelenka, 2018). Jako trend, který má dobrý vliv na životní prostředí, uvádějí snižování spotřeby elektrické energie, která v posledních letech hraje stále větší roli u zákazníků při vyhledávání ubytovacích zařízení. Do popředí se podle nich ve vztahu k společenské odpovědnosti dostává žádání nízkoenergetických budov, které místo klimatizací dávají přednost kvalitnímu zateplení budov. V závislosti zejména na šetření vodou a elektrickou energií vznikl projekt green management, který má svá kritéria a je vydán i pro „*kempy, malá ubytovací zařízení, restaurace a atraktivitu cestovního ruchu*“ (Pásková a Zelenka, 2018, s. 76).

Green management neboli zelený management, je způsob řízení hotelu, či jiného ubytovacího zařízení, zaměřený na pozitivní vliv na životní prostředí (Pásková a Zelenka, 2012). Dále uvádějí, že se zaměřuje převážně na šetření zdroji (vodou a elektrickou energií), materiálem a faktorů potřebných na provoz. Podstatou Green

managementu je i recyklace odpadů a vhodný výběr čistících prostředků, které jsou v souladu s životním prostředím (Pásková a Zelenka, 2018).

3.2.2 Společenská odpovědnost firem

Dříve byl používán pojem společenská odpovědnost firem, dnes je však ve stejném významu běžnějším a používanějším pojmem společenská odpovědnost organizací, týkající se aktérů a životního prostředí a je ovlivňována požadavky politiky (Pásková a Zelenka, 2018). ISO (2012, s. 337) definuje spol. odpovědnost organizací jako: „*Společenská odpovědnost organizací je kontinuální, dlouhodobý a plánovitý proces řízení organizačních a osobních hodnot, vycházející z vize organizace*“. Z pohledu obchodu může být společenská odpovědnost organizace brána jako výhoda, neboť respektuje dané předpisy, ale zaměřuje se i na vyrovnanost mezi cílem ekonomickým, sociálním a ekologickým a je prospěšná i pro místní obyvatele (Arnaudov a Koseska, 2012, cit. v Pásková a Zelenka, 2018, s. 15). Uvádějí, že společně s činností firem jsou důležitou složkou i jednotlivci a jejich aktivity, jakožto účastníci cestovního ruchu, u kterých se používá pojem společenská odpovědnost, do kterého spadá chování jednotlivců, jejich znalosti a sžití se s danou destinací.

3.2.3 Vztah společenské odpovědnosti a udržitelnosti cestovního ruchu

Cestovní ruchu je závislý na atraktivitách, které vznikly volně bez jeho vlivu a nyní zastupují v cestovním ruchu významný prvek (Pásková a Zelenka, 2018). Uvádějí, že pro potenciál cestovního ruchu se musejí nejprve vytvořit realizační předpoklady, které mají důležitou roli. Dle nich má vytváření podmínek pro cestovní ruch velký vliv na místní obyvatele i životní prostředí. Chování účastníků cestovního ruchu má dle nich podíl na tom, zda se destinace vyvíjí udržitelným způsobem či nikoli a zda převažují pozitivní faktory nad negativními nebo naopak. Uvádějí, že v závislosti na tom se zavádějí opatření, která podporují rozvoj společenské odpovědnosti a v souladu s tím se tak předchází negativním aspektům cestovního ruchu. Uvádějí, že při vyšší míře společenské odpovědnosti by tak mohlo dojít k důležitému posunu na cestě k udržitelnosti cestovního ruchu. Dle nich by tomu vhodně přispěl rozvoj enviromentálního managementu, čistší produkce, vhodná míra použití ekosystémových služeb a podpora lokálních produktů.

3.3 Vybrané trendy v cestovním ruchu

S velkým rozvojem technologií a růstem měst se vytrácí do pozadí existence přírodního prostředí a pro velké množství lidí se příroda nachází několik desítek kilometrů od místa bydliště, a tak se čím dál tím oblíbenějším místem pro strávení volného času či dovolené stává destinace v oblasti přírody, zvířat a čistějšího ovzduší.

3.3.1 Glamping

Glamping (glamour camping) se stává stále oblíbenějším způsobem, jak strávit dovolenou uprostřed přírody. Glampingové ubytování nabízí možnosti přespání v jurtech, stanech, týpí, domcích na stromě či chatkách. Podle Glamping (2023) se jedná o formu luxusního kempování v přírodě a možnosti pro tuto formu kempování jsou nabízeny po celém světě. Tato forma ubytování nabízí neobvyklý styl dovolené, která je doprovázena pohodlím, luxusem a jedinečným zážitkem. Ubytovací zařízení jsou buď plně vybavena (obsahují kuchyň i sociální zařízení), nebo existují taková, která nabízejí méně luxusní formu ubytování, a to bez možnosti vody a kanalizace. Místa pro glamping se nacházejí převážně na odlehlých místech, kde není ruch velkoměsta a návštěvníci si tak mohou naplno vychutnat klid a soukromí.

3.3.2 Venkovský cestovní ruch

Pro účely pobytu v přírodním prostředí dle Orišky (2010) vznikl tzv. venkovský cestovní ruch, který zahrnuje několikadenní pobyt v oblasti venkovského prostředí. Uvádí, že ubytovaní klienti mají během pobytu možnost, si vyzkoušet činnosti spojené se životem na venkově, mohou ochutnat plodiny vypěstované přímo v místě pobytu a mohou se účastnit místních tradic a zvyků. Uvádí, že se návštěvníci mohou ubytovat v prostředí kempů, v chatových osadách, turistických ubytovnách nebo je také možnost ubytování v soukromí. S rozvojem venkovského cestovního ruchu se zvyšuje jeho oblíbenost, neboť nabízí aktivní možnosti pro strávení volného času (Horáková a Fialová, 2014). Uvádějí, že s venkovským cestovním ruchem bývá čím dál častěji spojováno i druhé bydlení, a to ve formě chat, chalup či menších domů. Oriška (2010) uvádí a popisuje možnosti ubytování nabízené v rámci venkovského cestovního ruchu:

- Autokemp: Ubytování v autokempech je možné buď ve vlastním zařízení, jako je například auto, stan, karavan či obytný vůz, nebo v zařízení nabízeném v autokempu, jako je například chata, stan s podsadou nebo karavan. Mezi autokempy jsou značné rozdíly v závislosti převážně na jeho vybavenosti, avšak většina kempů nabízí elektrické připojení, plyn, vodovod a kanalizaci. Stejně jako jiná ubytovací zařízení, jsou i kempy rozděleny do jednotlivých tříd a jsou rozděleny hvězdičkami od jedné do čtyř.
- Chatová osada: V tomto případě se jedná o přechodné ubytovací zařízení, v zařízení poskytovaném ubytovatelem (chata, bungalov) a dělí se do tří kategorizačních tříd.
- Turistická ubytovna: Jde o přechodné ubytování s minimálně deseti lůžky a dělí se do dvou tříd označovaných hvězdičkami.
- Ubytování v soukromí: Nabízí ubytování v budovách, kde je možné si pronajmout buď určitou obytnou místnost nebo celý samostatný objekt (chata, chalupa, byt, dům).

Účastníci venkovského cestovního ruchu se často podílejí na tvorbě turistických tras, cyklostezek, muzeí či skanzenů (Orieška, 2010). Uvádí a podrobně popisuje služby venkovského cestovního ruchu, které se v posledních letech stávají oblíbenými:

- Ekoagroturismus: Cestovní ruch tohoto typu se zaměřuje na pobyt strávený v prostředí zemědělského hospodářství a farem a specializuje se na využívání místních zdrojů a suroviny, které mají na ekologických farmách přesná pravidla pro svoji výrobu. Pobyt je spojen s poznáním života místních, s klidem a s prací v místním prostředí. Ekofarmy se zaměřují na využívání přírodních zdrojů a nevyužívají žádné umělé suroviny či chemikálie. Jejich produkce musí projít přísnou kontrolou a posléze jsou výrobky označeny jako „bio“ produkty.
- Ekoturismus: Zaměřuje se na čas strávený v přírodě, převážně v oblastech národních parků, přírodních rezervací, chráněných krajinných oblastech a dalších typech chráněných území. Přitom dbá na zachování původního životního prostředí a na život místních obyvatel. V ekoturismu, nazývaném

taky jako ekoturistika, se hojně využívá doprava pomocí vlastních sil a součástí této formy je tedy i cykloturistika a podílí se tak na ochraně přírodního prostředí. Ekoturismus se také stará o šetření zdrojů, jako například šetření vodou či elektrickou energií.

3.3.3 Dobrodružný cestovní ruch

Pod pojmem dobrodružný cestovní ruch je možné si představit různé adrenalinové aktivity, sporty nebo dobrodružství. Možností pro tuto formu cestovního ruchu stále přibývá a věnuje se jí čím dál více lidí. Oriška (2010) uvádí, že se jedná o formu cestovního ruchu, která souvisí s adrenalinovým prožitkem či vzrušující událostí, která je doprovázena rizikem a touhou po objevování neznámého a nečekaného. Uvádí, že do této formy cestovního ruchu patří například zdolávání vysoko položených míst, cestování pod hladinou moře, cesty do neznámých koutů světa, život na odlehlém ostrově či provozování extrémních sportů. Oriška (2010) dále uvádí příklady dobrodružného cestovního ruchu:

- Skialpinismus: Jedná se o rizikový sport, spojený s turistikou ve výše položených oblastech pokrytých sněhovou pokrývkou, s pochody na lyžích a sjíždění pro neupravených a zasněžených plochách hor. Oblíbenost skialpinismu v poslední době narůstá i v České republice, hlavně v oblasti Krkonoš.
- Hipoturistika: Tato forma cestovního ruchu je spojována s jízdami na koních, pobytem na koňských farmách nebo v resortech, kde se koně v blízkosti ubytování nacházejí a je klientům umožněno se o ně pod dohledem majitelů starat a jezdit na nich.

3.3.4 Pomalé cestování

Podstatou pomalého cestování (Slow Travel) je prožitek z destinace, ve které se účastník cestovního ruchu nachází. Nezáleží na tom, kolik památek či míst stihne návštěvník poznat, ale na tom, prožít a do hloubky poznat místo, ve kterém se nachází a dojít k prožitku, kterého dosáhne díky hlubšímu poznávání destinace (Zelenka, 2012).

3.3.5 Odpovědný cestovní ruch

S velkým rozvojem destinací cestovního ruchu dochází díky overturismu (nadprůměrný počet osob v jedné oblasti) k poškozování a znehodnocování turisticky zajímavých a oblíbených míst a nastává tak potřeba odpovědného cestovního ruchu. Zelenka a Pásková (2012) uvádí, že odpovědný cestovní ruch se zaměřuje na snižování negativních dopadů na prostředí destinace a podporování pozitivních dopadů, a to ve směru hospodářském, enviromentálním i společenském. Jako příklady řešení uvádí dopravu pomocí vlastních sil, redukci odpadů, větší povědomí o destinaci, životě místních a nabídce na místním trhu.

3.4 Zahraniční autokempy a Eco značení

3.4.1 Zahraniční autokempy

Oblíbenost autokempů narůstá jak v České republice, tak i v zahraničí. Každá země nabízí pro kempování různé možnosti a novinky pro návštěvníky. S rozvojem autokempů narůstá i potřeba udržitelného rozvoje autokempů, který je v tomto případě v zahraničí běžnější než v České republice. Většina autokempů v zahraničí nabízí přesně daná stání pro stany, karavany a obytná auta, což nabízí v České republice jen málokterý kemp.

Německo

Isic (2023) uvádí, že autokempy jsou v Německu velmi oblíbené, což souvisí také s faktem, že je v zemi zakázáno kempování a přespávání mimo přesně daná místa a autokempy, které jsou převážně moderně vybaveny. Uvádí, že jsou německé autokempy vybaveny kvalitními sociálními zařízeními, společně s koupalištěm nebo hřištěm na sportování, nabízejí možnosti pronájmu chat, karavanů či chatek, nebo možnost vlastního vybavení. Dále uvádějí možnost účasti v instituci pro „kempaře“, která nabízí různé slevy a možnosti pro členy.

Dolní Sasko je součástí projektu Ecocamping a přispívají tak k ochraně klima a podporují propagaci svého odpovědného chování, které dávají jako vhodný příklad (Ecocamping, 2023). Uvádějí, že autokempy, které se k tomuto projektu připojí, dostanou rozbor stavu šetření klimatu, individuální konzultaci v oblasti ochrany klimatu, účast na přednáškách, rozbor uhlíkové stopy a hodnoty CO₂, zpracování

ochranného plánu do budoucna, pomoc při cestě k ocenění a průvodce, jak zacházet s ochranou klimatu.

Rakousko

Podmínky pro kempování v Rakousku jsou dle Isic (2023) podobné jako v Německu, avšak na některých místech je povoleno kempování ve volné přírodě. Příkladem jsou Horní Rakousko, Štýrsko nebo Voralbersk. Dokempu (2023) o rakouských autokempech uvádí, že nabízejí četné ubytování obklopené krásnou přírodou nebo v oblasti jezer, které jsou vhodné pro turistiku, vodní sporty či jízdu na horských kolech.

Rakouské autokempy plně podporují svou udržitelnost a přírodní prostředí a chtějí zachované prostředí nechat pro příští generace, a tak podporují formu pomalého cestování, místní kuchyni, farmářský život a eko kempy, které jsou v souladu s životním prostředím a zázemí je udržováno s úctou a pokorou (Campiri, 2023). Dále uvádějí, že se v zemi nachází hned několik autokempů, které se věnují snižování dopadů na životní prostředí a mají eko značku kterou je například EU Ecolabel, Austrian Ecolabel či Green Camping. Uvádí, že vybrané rakouské autokempy nabízejí možnost kempování na ekologických farmách, bio snídaně, přírodní koupání, fotovoltaika, elektromobily, přesně vymezený prostor na kempování, šetrné čisticí prostředky nebo úsporné osvětlení.

Polsko

Polské autokempy jsou dle Isic (2023) levnější než autokempy na západě, avšak cena se liší dle volby destinace. Uvádějí, že Polsko se liší od západních zemí tím, že je zde s výjimkami povoleno kempování na divoko a ve volné přírodě. Nejoblíbenějšími polskými destinacemi pro kempování v Polsku je dle Dokempu (2023) oblast Tater pro možnost turistiky a cyklovýletů a oblast u Baltského moře, pro své písčité pláže.

Udržitelné kempování v zemi není tak běžné, neboť autokempy nejsou v Polsku tolik oblíbené a rozvinuté, jako třeba v Německu či Polsku. Prvky udržitelnosti, které země v oblasti ubytování a kempování nabízí jsou například přírodní koupání (moře, jezera), v kempech zachování lesů a travnatých porostů a podporování turistických a cyklistických tras (Campiri, 2023). Dále uvádějí, že na území Polska je

zákaz volného přenocování v národních parcích, přírodních rezervacích, na plážích a dunách.

3.4.2 Eco značení

Ecolabel (2023) o sobě uvádí, že je založen na šetrnosti k přírodě a že vznikl za účelem podpory udržitelnosti, životního prostředí a životního cyklu destinace. Uvádějí, že má značka přesně dané podmínky, založené na vědeckých studiích, které musí firma či produkt splňovat, aby mohl dostat označení ECO LABEL a dále že se jedná o platný a suverénní certifikační program. Udávají, že značka Ecolabel se nezaměřuje jenom na ubytovací zařízení, ale například i na potraviny, textil nebo elektronická zařízení a všechny tyto produkty mají přesně daná kritéria, která musejí splňovat, pokud chtějí produkt pod tímto označením vydávat. Ecolabel (2023) zmiňují některé požadavky, které jsou pro získání štítku ECOLABEL nutností, a to je například: *„kvalita ovzduší, množství spotřebované energie a vody, recyklovatelnost anebo využívání přírodních zdrojů“*. V České republice se od roku 2006 nachází pouze jeden autokemp, který tato kritéria splňuje, a to Autokemp Oasa Staňkov.

3.5 Případová studie udržitelný autokemp Oasa Staňkov

Jediný autokemp v České republice, který kdy dostal ocenění za udržitelnost, se nachází v jižních Čechách, v oblasti Třeboňsko a nazývá se Autokemp Oasa Staňkov. Pro autokemp je zachování přírodního prostředí velmi důležité, a tak plně podporuje prvky udržitelnosti v provozu autokempu (Camp Oasa, 2023). Nabízejí 49 menších míst pro stání stanů či karavanů s možností připojení k elektrice a 38 větších míst, ve kterých je možnost i přípojky na pitnou vodu. Pro volné kempování nabízejí břeh rybníka, kde se nachází až 90 míst na stání viz Obrázek 2. Autokemp také umožňuje pronájem chat, maringotek a mobilních domů. Dále uvádějí velké množství nabízených služeb, jako je například půjčování potřeb na sportování, půjčování chladících boxů, stolů, židlí, slunečníků, plynové bomby, grily, žehličky a možnosti nabíjení telefonů, kamer, aku baterií nebo parkování karavanů v době zimního období. Autokemp také nabízí možnost stravování se v restauraci, pro děti

dřevěné prolézačky a sochy, doprovodný zábavný program, nebo půjčení atrakcí na vodní plochu.

Obrázek 2 Stanovací místa v autokempu Oasa Staňkov
Zdroj: Campoasa (2023)

Na svých webových stránkách (Campoasa (2023)) autokemp uvádí, že ocenění za eko kemp dostali v roce 2006 a uvádí přesné body, díky kterým toto ocenění autokemp dostal:

1. Zdroj pitné vody je z vlastního vrtu.
2. Biologická čistička na odpadní vody.
3. Další využití již použité vody.
4. Čidla na vodovodních kohoutcích pro šetření vody.
5. 2 druhy splachování u toalet.
6. Šetření elektrické energie: solární panely, noční proud, fotovoltaické panely, světla reagující na pohyb v místnosti, vypínání ohřevu čerpadla na vodu, využití chlazení piva na ohřívání vody, spotřebiče třídy A+ a výše, využití veškeré vyrobené elektrické energie, úsporné a LED žárovky.
7. Elektromobily: elektrokola a elektromobily a možnost jejich nabití, segwaye.
8. Vratné obaly.
9. Lokální suroviny.
10. Třídění odpadů: 7 možností a kompostování.
11. Odpovědný personál.

12. Absence jakékoliv dotace.

4 Praktická část

4.1 Vymezení území a zkoumaného subjektu

4.1.1 Obec Dolní Kalná

Obec Dolní Kalná se nachází v Podkrkonoší, necelých deset kilometrů od města Vrchlabí. Vesnice se skládá ze dvou částí, a to z části Dolní Kalná a z části Slemeno. V obci se nachází pošta, obecní úřad, zdravotní středisko, škola, školka, sokol, knihovna, obchody, fotbalový klub, sbor dobrovolných hasičů, myslivecký spolek, ochotnický a loutkový divadelní spolek, zemědělské družstvo i autokemp. Spolky jsou v obci velmi aktivní a pořádají během roku nejrůznější akce. Skrz vesnici protéká Kalenský potok a okolí je obklopené hustými zelenými lesy. Na kopci zvaném Rovně se nachází naleziště malachitu a azuritu. Obec se nachází na silnici, která spojuje města Trutnov a Jičín. Hlavní silnice v obci je tedy kvůli této spojnici frekventovanější. Obec má okolo 700 obyvatel, nachází se zde převážně rodinné domy, několik menších pensionů či chat a autokemp, díky němuž se zde rozvíjí a podporuje cestovní ruch.

4.1.2 Krkonoše

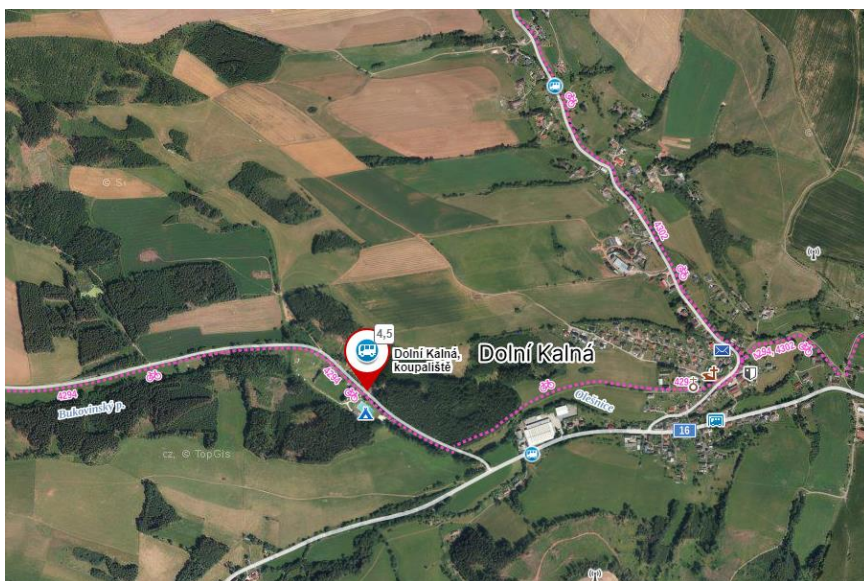
Nejvyšší a nejoblíbenější pohoří v České republice Krkonoše se nachází na severovýchodě země u hranic s Polskem. Větší část Krkonoš se nachází na území České republiky a menší část na straně Polska. Pohořím protékají čtyři řeky a to Labe, Jizera, Úpa a Mumlava. Nejvyšší hora pohoří a zároveň celé republiky se nazývá Sněžka a měří 1603 m. n. m. V pohoří se také nacházejí ledovcová jezera. Jedno leží na straně České republiky a nazývá se Mechové jezírko a dvě leží na straně Polska a jmenují se Velký a Malý Stav. Pro svou jedinečnou přírodu se v Krkonoších nachází KRNAP, který se pyšní zachovalý přírodním prostředím a jeho hranice prochází přes polskou hranici, města Žacléř, Mladé Buky, Rudník, Vrchlabí, Jilemnice, Vysoké nad Jizerou a Kořenov.

Krkonoše mají veliký potenciál pro cestovní ruch, neboť se zde nachází mnoho vodních zdrojů, bohatá fauna i flóra, nejvyšší místo v České republice a národní park a jsou zde ideální podmínky pro zimní sporty a turistiku. V oblasti se nachází několik

zámků, muzeí, zřícenin, hradů, lyžařských středisek a historicky významných míst. Nabízí tak množství celoročních aktivit, které jsou turisty hojně využívány. Pro turistiku jsou zde značené několika kilometrové turistické trasy, které umožňují navštívit jedinečná místa v této oblasti. Pro cykloturistiku se v Krkonoších nachází četné značené cyklotrasy včetně Labské cyklostezky, která začíná ve Špindlerově Mlýně a končí u ústí řeky Labe do Severního moře. Pro turisty a cykloturisty jezdí po Krkonoších autobusy zvané Krkonošské cyklobusy, které mají sedm různých linek skrz celé pohoří a jsou v provozu od května do září. Pro návštěvníky je oblast vybavena četnými ubytovacími zařízeními několika druhů (hotely, pensiony, priváty, chaty, horské chaty, ubytovny, autokempy). Nejvíce obyvatel se v Krkonoších nachází v oblasti měst (Vrchlabí, Jánské Lázně, Harrachov, Špindlerův Mlýn, Jilemnice, Pec pod Sněžkou), avšak stálých obyvatel ubývá a převažují návštěvníci. Nejvíce zaplněné je pohoří v době zimní a letní sezóny, kdy v zimě jsou plná lyžařská střediska a v létě jsou města využívána pro výchozí body na túry po Krkonoších.

4.1.3 Autokemp Dolní Kalná

Necelý jeden kilometr od vesnice Dolní Kalná se nachází v přírodě mezi lesy autokemp Dolní Kalná viz Obrázek 3. Několik desítek let starý autokemp patří pod správu obce Dolní Kalná a ročně ho navštíví mnoho návštěvníků.

Obrázek 3 Poloha autokempu Dolní Kalná
Zdroj: Seznam.cz, a.s. (2024)

Provoz je pouze sezónní od června do září, neboť autokemp není připraven na podmínky mimo sezónního provozu. Skrz autokemp prochází silnice, která jej dělí na dvě části. V části nad silnicí se nachází parkoviště pro návštěvníky, hlavní budova, ve které sídlí recepce, plně vybavená kuchyň, jídelna a sociální zařízení s toaletami i sprchami. Dále se v této části nachází šestnáct dřevěných chat, které jsou buď čtyřlůžkové s možností přistýlky nebo šestilůžkové viz Obrázek 4. Chaty jsou základně vybaveny, bez sociálního zařízení a přístupu vody a udržovány jsou v původním stylu.

Obrázek 4 Chaty v autokempu
Foto: Vlastní fotografie, 2023

V části autokempu pod silnicí se nachází místo pro návštěvníky, kteří nejsou ubytováni v chatách. Tato plocha je oplocena a vchod/ vjezd je možný třemi branami. Hlavní brána se nachází přes silnici hned pod recepcí viz Obrázek 5 a je stále odemčená a další dvě brány jsou na začátku a na konci autokempu a jsou zamčené. Část autokempu pod silnicí slouží návštěvníkům pro stání, aut, karavanů, stanů a obytných automobilů na různě velkých plochách. Hlavní dominantou autokempu je koupaliště, které je pravidelně udržované. Část autokempu pod silnicí je rozdělena kamenitou cestou na plochu pro koupaliště a pro jeho návštěvníky a na druhé straně cesty začíná prostor pro ubytované, kteří mají však neomezený vstup na koupaliště, který je zahrnut v ceně pobytu. Na této ploše se nachází jedna trojúhelníková louka hned naproti koupališti, dále dlouhá louka podél silnice a

poslední největší plocha se nachází za fotbalovým hřištěm. Na celém tomto prostoru jsou pro ubytované hosty zřízeny elektrické přípojky, ke kterým se mohou hosté připojit po nahlášení a zaplacení pobytu na recepci. Místa na stání pro ubytované hosty nejsou předem nijak určena, každý host si může nalézt místo dle svých preferencí. Dolní Kalná má vlastní fotbalový klub (FK Dolní Kalná), jejichž domovské hřiště se nachází právě v prostoru autokempu. Hřiště je velice kvalitní, pravidelně udržované a návštěvníci autokempu ho mohou volně využívat. Fotbalový klub má v prostoru autokempu také své kabiny, které jsou nově zrekonstruované a nachází se v nich i sociální zařízení a pro návštěvníky autokempu jsou zde zpřístupněny toalety.

Velké koupaliště patřící k autokempu je pravidelně udržované a chemicky ošetřované, a proto je v něm průzračně čistá voda, která přiláká do autokempu spousty návštěvníků. U koupaliště se nachází malý kiosek s občerstvením a s možností posezení. Vstup na koupaliště je placený a možnost zaparkování je na kamenitém parkovišti u recepcce a na velkém travnatém parkovišti na začátku autokempu.

Obrázek 5 Hlavní vstup do autokempu
Foto: Vlastní fotografie, 2023

Protože autokemp spadá pod správu obce Dolní Kalná a je zde provoz pouze sezónní, má autokemp pouze jednoho zaměstnance, který pracuje jako správce autokempu a stará se o jeho veškerý technický provoz (správa koupaliště, sekání pozemků, opravy, údržba atd.) a v době mimo sezónu se stará o technické práce a údržbu v obci. Ostatní pracovníci autokempu jsou pouze brigádníci, kteří pracují od

května do října a jedná se o recepční, výběrčí vstupného na koupaliště a uklízečky, kteří se střídají po předem domluvených směnách.

4.1.3.1 Dopravní dostupnost

Dolní Kalná se nachází na hlavní silnici, která spojuje města Trutnov a Jičín, díky které je zajištěna dobrá dostupnost vlastní dopravou do autokempu, ve kterém se pro tyto návštěvníky nachází velké množství parkovacích míst.

Obcí však neprochází železniční trať, a tak z možností veřejné dopravy připadá v úvahu pouze doprava autobusem. V Dolní Kalné se nachází autobusové nádraží, vzdálené necelý jeden kilometr od autokempu a tři další autobusové zastávky. Jedna ze zastávek je umístěna přímo u hlavního vstupu do autokempu, čímž přispívá k lepší a pohodlnější dopravní dostupnosti pro návštěvníky. Autobusy zde však nestaví příliš často, a tak návštěvníci více využívají ostatních autobusových zastávek.

Skrz Dolní Kalnou jsou vedeny i cyklotrasy, konkrétně to jsou cyklotrasy číslo 4294 (Libštát – Hostinné) a číslo 4302 (Kunčice nad Labem – Mostek) viz Obrázek 6. Cyklotrasy jsou vedeny po silnicích třetí třídy a po účelových komunikacích, tudíž při jejich užití se musí brát ohled na aktuální přírodní podmínky jako je déšť a vítr, neboť jsou trasy vedeny i po nezpevněných a kluzkých cestách. Pro takovéto návštěvníky jsou v autokempu umístěny stojany na kola.

Obrázek 6 Ukazatel směru a čísel cyklotras
Foto: Vlastní fotografie, 2023

4.1.4 Památky a atraktivity v okolí

Na recepci v autokempu jsou hostům nabízeny a doporučovány různé druhy výletů. Byly z nich vybrány ty, které vhodně souvisí s tématem práce, nachází se v blízkosti a jsou u klientů oblíbené.

4.1.4.1 Hospitál a barokní zámek Kuks

Barokní areál Kuks ze 17. století se nachází v Královéhradecké kraji, nedaleko města Dvůr Králové nad Labem. CzechTourism (2023) uvádí, že k areálu patří Hospitál, kostel Nejsvětější Trojice, lékárny, muzeum a sochy Ctnosti a Neřesti od sochaře Matyáše Bernarda Brauna viz Obrázek 7. Uvádějí, že se v komplexu každoročně pořádají nejrůznější akce a mezi nejoblíbenější patří zářijové vinobraní, během kterého teče víno i po kaskádových schodech.

Obrázek 7 Kostel Nejsvětější Trojice
Zdroj: CzechTourism (2023)

Hospitál Kuks (2022) uvádí, že v určitém období se zde konají komentované prohlídky, kde je možné si vybrat ze čtyř okruhů. První (základní) prohlídkový okruh se dle nich zaměřuje na historický vývoj areálu, ve druhé okruhu je ukázána a představena historie lékáren, třetí okruh se zaměřuje na kostel Nejsvětější Trojice a hrobku rodu Šporků a poslední čtvrtý okruh ukazuje návštěvníkům historii výroby léků a farmaceutické muzeum. Prohlídky jsou dle nich možné i pro zájezdové skupiny, a to i v cizím jazyce (angličtina, němčina). Jako součást areálu uvádějí i bylinkovou zahradu z osmnáctého století, která se nachází za hospitém a obsahuje velké množství záhonů osázených nejrůznějšími bylinkami.

Areál je dostupný veřejnou dopravou i vlastní dopravou a cca 15 minut od hospitálu se nachází velké parkoviště, odkud je možné se vydat do samotného areálu. K areálu je možné dojet i po cyklotrase a v letní období je oblíbená jízda po Labi na kánoi či raftu ze Dvora Králové nad Labem až přímo ke Kuksu.

4.1.4.2 Větrný mlýn Borovnice

Větrný mlýn v obci Borovnice leží cca deset kilometrů od autokempu Dolní Kalná. Větrný mlýn Borovnice (2023) uvádí, že dříve zde stálo hned pět větrných mlýnů, avšak žádný z nich se nedochoval. A tak dle nich v roce 2020 vznikla replika bývalého větrného mlýna, který se nacházel o necelé dva kilometry vedle a jeho

výstavba trvala dva roky. Uvádí, že nový mlýn vznikl díky podpoře obce Borovnice, Královéhradeckému kraji, spolku Větrák a díky výpomoci od řemeslníků a vybraných středních škol. O dnešním mlýnu uvádějí, že se celé jeho tělo natáčí ve směru větru a je plně vybaven technologií pro mlynářské řemeslo. Uvádí, že mlýn má dvě patra a skládá se z pravé a levé části viz Obrázek 8. Do prvního patra je možné se dostat po dřevěném schodišti, kde je v pravé části umístěna moučnice a v levé části je zřízen kapsový výtah pro přepravu zrn.

Obrázek 8 Větrný mlýn v Borovnici
Zdroj: Větrný mlýn Borovnice (2023)

Mlýn je otevřený pro veřejnost pouze s průvodcem a otevírací doba je omezená. Prohlídky fungují převážně v jarním a letním období za hezkého počasí, kdy kolem proudí nejvíce návštěvníků Podkrkonoší. Komentovaná prohlídka trvá cca půl hodiny a návštěvníci se mohou dozvědět o historii větrného mlýna a také se mohou podívat do jeho vnitřních prostor.

4.1.4.3 Hrad Pecka

Hrad Pecka se nachází ve stejnojmenné podkrkonošské vesnici vzdálené 15 kilometrů od Hořic. Hrad Pecka (2023) uvádí, že byl objekt původně vystavěn v gotickém stylu, ale později se z něho stal renesanční zámek, který však v 19. století vyhořel. Uvádí, že po opravách je pro veřejnost přístupný celá západní palác a velké sklepení a pro návštěvníky jsou tak zřízeny komentované prohlídky, které nabízejí možnost historické trasy nebo prohlídku Harantovských sklepů. Uvádí, že součástí

historické trasy je prohlídka pracovny Kryštofa Haranta, bývalého a nejznámějšího majitele hradu Pecka, dále prohlídka obrazárny, krkonošská jizba, sádrové modely dřívější podoby hradu, rytířský sál, černá kuchyně a starý orchestrion. O Harantovských sklepech uvádí, že ukazují řešení dřívějšího skladování, pивní a vinný sklep, hodovní síň a mučírnu.

Hrad je zpřístupněn od dubna do září v určité dny a hodiny. Před hradem se nachází parkoviště pro návštěvníky a přímo u parkoviště je zřízena autobusová zastávka. V hlavní sezóně se zde konají nejrůznější akce a zábavy, které lákají velké množství návštěvníků jako například masopust, pouť nebo rytířské turnaje viz Obrázek 9.

Obrázek 9 Rytířský turnaj
Zdroj: Hrad Pecka (2020)

4.1.4.4 Krkonošské muzeum

KRNAP (2023) uvádí, že do Krkonošského muzea ve Vrchlabí se nyní řadí čtyři historické domy, které patří mezi jedny z nejstarších lidových staveb v Krkonoších viz Obrázek 10. Uvádí, že původně bylo domů pět a při opravě byla nalezena deska s rokem 1623. Expozice je rozdělena na tři části. V prvních dvou se dle KRNAP (2023) nachází dobové nástroje ke tkaní látek, vzory látek, barvení látek, dobový nábytek z přelomu 18. a 19. století a místnost s léčitelstvím. Třetí část muzea je dle nich zaměřena na dřívější život, dobové zbraně a uniformy, řemeslná výroba.

Obrázek 10 Krkonošské muzeum ve Vrchlabí
Zdroj: KRNAP (2023)

Součástí muzea je i turistické informační centrum, kde si návštěvníci mohou zakoupit suvenýry. KRNAP (2023) uvádí, že muzeum je otevřené pro návštěvníky celoročně v určité dny a pořádají se zde akce jako například masopust, Velikonoce, muzejní noc, řemeslnické léto či vánoční jarmark.

4.2 Průběh výzkumu a zpracování výsledků šetření

4.2.1 Průběh výzkumu

Výzkum se dělil na tři části a každá část probíhala v jinou dobu.

V první části výzkumu proběhlo pozorování chodu autokempu a jeho okolí, pracovníků a návštěvníků a byla pořízena potřebná fotodokumentace. Díky tomu byla získána potřebná data a pohled na řešenou problematiku a mohla tak začít další část výzkumu.

V druhé části výzkumu proběhly rozhovory s návštěvníky a s panem starostou obce Dolní Kalná, které poskytly další klíčové informace pro získání potřebných odpovědí.

Rozhovorů s návštěvníky bylo celkem 28, neboť se postupem času odpovědi na otázky začaly opakovat a začaly být zřejmé výsledky rozhovorů. Většina návštěvníků odpovídala na otázky ochotně a bez problémů, ale v některých

případech musely být podány doplňující informace, pro získání úplnější odpovědi. Mezi dotazovanými byli i dva odborníci na životní prostředí, kteří autokemp navštěvují pravidelně za účelem rekreace a odpočinku.

Rozhovor s panem starostou Tomášem Navrátilem proběhl 17.11.2023. Rozhovor se uskutečnil v odpoledních hodinách v kanceláři na obecním úřadě a pan starosta byl ochotný a velmi sdílný, a tak bylo možné získat veškeré důležité informace. Protože rozhovor proběhl až v listopadu po ukončení a zhodnocení sezóny v autokempu, byla už z terénního šetření určitá data známá, a o to více byl důležitý pohled samotného pana starosty.

Sběr statistických dat proběhl na recepci v autokempu, kde byly z dokumentů získány informace o návštěvnosti v letech 2020–2023 a dále z toho vytvořeny závěry.

4.2.2 Zpracování výsledků šetření

Rozhovor s panem starostou obce Dolní Kalná

Z rozhovoru je zřejmé, že se obec Dolní Kalná snaží o udržitelný rozvoj autokempu, avšak po malých krocích. Pan starosta uvedl, že autokemp vznikl v sedmdesátých letech minulého století, a ačkoliv kemp na první pohled vypadá nyní velmi podobně, mnoho věcí se v něm změnilo. Dochází k rekonstrukci budov a zlepšování životních podmínek pro návštěvníky. Jako obec dbají na zachování původního prostředí, na ochranu životního prostředí, na život místních obyvatel i na podmínky vytvořené pro návštěvníky autokempu. Pan starosta si je zcela vědom rozvoje turismu a všímá si i současného rozvoje turismu v tuzemské oblasti. S tím také souvisí jeho pohled na rozvoj autokempu a na vytvoření ideálních podmínek pro návštěvníky. Uvedl, že v autokempu nejsou v plánu žádné moderní vymoženosti jako například tobogány, ale chtějí směřovat spíše k formě udržitelnosti zachováním původního přírodního prostředí.

Uvedl, že dříve byly v autokempu na elektriku pouze žárovky, ale nyní se snaží přizpůsobit potřebám hostů, a tak jsou v autokempu plně k dispozici přípojky na elektrickou energii a jiná různá zařízení na elektrickou energii (lednice, varné

konvice...). Dále uvedl, že autokemp má svůj vlastní zdroj pitné vody z vrtu a díky tomu mají dostatek vody nejen pro všechny návštěvníky, ale i pro provoz koupaliště. V šetření zdroji má však autokemp ještě svoje mezery. Protože má autokemp svůj vlastní vrt na vodu, dle pana starosty se šetřením s vodou v autokempu nijak nezabývá. Avšak z předchozího terénního šetření bylo zjištěno, že se v kempu nacházejí automaty na sprchy viz Obrázek 11, které určitě k šetření vodou přispívají. Také se v autokempu nacházejí kohoutky na vodu, které pouštějí vodu jen na určitou dobu, a mají tak na šetření s vodou kladný vliv.

Obrázek 11 Automat na sprchy
Foto: Vlastní fotografie, 2023

Potřebu šetření elektrickou energií si ale pan starosta dobře uvědomuje. Autokemp má vysoký odběr elektrického proudu, a tak se snaží v autokempu využívat úsporné žárovky a do budoucna plánují nainstalování fotovoltaiky. Největší odběr elektrického proudu dle něj vyžaduje čistička na koupaliště (cca polovina celkové spotřeby elektrické energie v autokempu) a i z tohoto důvodu se snaží najít různé možnosti, jak snížit spotřebu. V roce 2023 proto byl pořízen vysavač, který výrazně pomáhá s čištěním vody v koupališti a s ušetřením elektrické energie. Dále pan starosta uvedl, že od roku 2020 se o údržbu koupaliště stará nový pracovník a začal se využívat nový postup při chemickém ošetřování vody. Díky tomuto posunu není voda zakalená, jako tomu bylo dříve, ale je průzračná a čistá a tím láká mnoho

návštěvníků. Uvedl, že koupaliště je denně chemicky ošetřováno a náklady na jeho provoz a pořízování chemikálií jsou velmi vysoké. Do autokempu jezdí v létě jednou za 14 dní kontrola z hygienické stanice v Trutnově, která odebírá vzorky z vody v koupališti a dbá na její čistotu (v případě špatných vzorků by mohlo dojít k uzavření koupaliště). Pan starosta si je vědom toho, že chemicky ošetřované koupaliště není nejvhodnější formou na cestě k udržitelnosti, ale změna čištění není v dohledné době v plánu.

Obec se snaží udržovat autokemp v čistotě, a tak se v autokempu nachází na dvou místech velké kontejnery nejen na směsný odpad, ale i na tříděný odpad (plast, papír, sklo, hliník) a i velké kontejnery na bioodpad. Dále jsou pak v prostoru autokempu rozmístěny koše pouze na směsný odpad. Pan starosta uvedl, že na sezónu 2024 plánují pořídit koše i na tříděný odpad, ale že z jeho zkušeností většina návštěvníků odpad netřídí a využívají tak pouze koše na směsný odpad.

Dále pan starosta uvedl, že v roce 2022 bylo v autokempu na doporučení odborníků z životního prostředí vykáceno 43 suchých a starých stromů, které ohrožovaly bezpečnost hostů a na jejich místo byly vysázeny nové stromy. Obec Dolní Kalná se snaží, aby se hosté cítili v autokempu vždy příjemně a bezpečně. Pro zajištění bezpečí uvedl, že byl na koupaliště pořízen záchranný kruh a tyč, pro případ jakékoliv nehody. Dále byl do autokempu nainstalován kamerový systém, aby se zamezilo případným krádežím či vandalismu, se kterými měl autokemp časté potíže. Pan starosta uvedl, že autokemp v současné době nemá žádnou formu spolupráce s okolím, pouze se jedná o konzultace s ochránci přírody a s odborníky na životní prostředí, ale případné spolupráci by se určitě nebránil.

Rozhovor s návštěvníky autokempu

Z 28 rozhovorů tvořili převážnou část dotazovaných rodiny s dětmi a skupiny přátel, kteří přijeli do autokempu již po několikáté, a to za účelem rekreace, odpočinku, pobytu v přírodě a oprostění se od ruchu města. Z výsledků je zřejmé, že při cestě do Dolní Kalné je obtížnější využití jiné dopravy než dopravy vlastním autem. I když se v obci nachází autobusové zastávky, je pouze minimum návštěvníků, kteří tuto možnost využívají, neboť frekvence autobusů není nijak vysoká. Díky tomu jsou v autokempu často plná všechna parkovací místa. I když převážná většina

návštěvníků přijíždí autem, na další výlety již plánují využívat vlastních kol či hromadné dopravy.

Dotazovaní preferují v autokempu přírodní prostředí, čisté a udržované koupaliště, milý a ochotný personál a fakt, že se jedná o klidný autokemp bez přísných pravidel. Zároveň s tím si návštěvníci velmi cení zvyšování komfortu pobytu. K nejčastěji zmíněným záporům autokempu patří malá kuchyň a zázemí pro možnosti vlastního vaření, nezdravá nabídka jídel v místním kiosku a časté fronty u kiosku. Návštěvníci by tak uvítali možnost zdravějšího stravování, ve více vytížených dnech možnost dalšího kiosku či restaurace a větší zázemí pro možnosti vlastního vaření.

Ačkoli se v kempu nachází kontejnery na tříděný odpad, u dotazovaných převažovala odpověď, že odpad netřídí, což bylo zjištěno i z dřívějšího pozorování a terénního šetření. V ohledu na šetření zdroji si návštěvníci v autokempu všímají pouze šetření vodou pomocí automatů na sprchy, ale sami se šetřením vodou a elektrickou energií nijak zvláště nezabývají.

Pro každého návštěvníka je důležitá jeho bezpečnost, a tak převážná většina dotazovaných hodnotí kladně zavedení nového kamerového systému v autokempu a vykácení starých a suchých stromů a dále oceňují vysázení nových stromů.

Největší dominantou autokempu je koupaliště, které hodnotí všichni dotazovaní kladně a mají z něho radost.

Dva dotazovaní odborníci na životní prostředí se v odpovědích shodovali a hodnotí koupaliště také kladně a uvádějí, že i když je koupaliště chemicky ošetřováno, chlór ani jiná chemikálie z něj cítit není, a i přes to je křišťálově čisté. Odborníci dále chválí vykácení starých stromů a vysázení velkého počtu nových stromů. Záporně však hodnotí absenci košů na tříděný odpad a převahu nezdravé nabídky jídla v místním kiosku. Dále by ocenili, kdyby se v autokempu více propagoval fakt, že se návštěvníci nachází poblíž Krkonošského národního parku. Doporučují informační tabule či prospekty, kde by se návštěvníci mohli dozvědět, jak se v takovém místě chovat a co zde nedělat.

Další poznatky z pozorování chodu autokempu

Pozorování se nejprve zaměřovalo na pracovníky autokempu. Všichni pracovníci se k návštěvníkům chovají slušně a jsou jim nápomocní. Každé ráno probíhá

v autokempu úklid a během svozu odpadů ke kontejnerům bylo možné pozorovat, jak se i paní uklízečky snaží třídít odpad, který návštěvníci hází do směsných košů. V autokempu bylo možné vidět způsoby udržování přírodního prostředí od sekání trávy až po zalévání nově vysázených stromů, které v určité dny zaléval i sám pan starosta.

Při pozorování návštěvníků bylo možné vidět, jak ve slunečné červencové a srpnové dny je autokemp přeplněný a rušný a v zamračených dnech je autokemp klidnější. Návštěvníci si mnohdy dělají, co se jim zalíbí, bez ohledu na jejich okolí a na ostatní návštěvníky kempu. Ale naopak mnoho návštěvníků je přívětivých a nápomocných, když vidí, že jiní hosté potřebují pomoci.

Na začátku roku 2023 si pan starosta nechal prostudovat ceníky ostatních autokempů v okolí a zjistil, že jeho autokemp je zdaleka nejlevnější, a tak došlo k navýšení cen.

Při terénním šetření bylo dále zjištěno, že se autokemp nijak nezabývá určením míst na stání pro ubytované hosty. Neexistuje zde tedy žádná klidová zóna, zóna pro rodiny s dětmi či zóna pro karavany.

Autokemp se ale naopak v souladu s udržitelným rozvojem zajímá o vytváření kompostu z biologických zbytků díky kontejnerům na biologický odpad a denně pracovníci autokempu dbají na to, aby bylo připravené dřevo pro návštěvníky.

Při sledování chodu recepce bylo možné vidět chování a způsoby komunikace pracovníků recepce a také nabídku výletů, kterou pracovníci denně doporučují návštěvníkům. Mezi nejčastěji nabízené atraktivity patří již zmíněný hospital a barokní zámek Kuks, větrný mlýn Borovnice, hrad Pecka a Krkonošské muzeum viz.4.1.4. Návštěvníkům jsou nabízeny i další lokality a atraktivity jako například: rodinný areál Benecko, všesportovní areál Hraběnka v Jilemnici, aquacentrum Vrchlabí nebo Železniční muzeum v Martinicích v Krkonoších.

Při sledování provozu kiosku bylo zjištěno, že jsou návštěvníkům poskytována hlavně nezdravá jídla. Dále bylo možné vidět, že je zde využíváno hlavně skleněné či porcelánové nádobí místo plastového.

Návštěvnost autokempu v letech 2020–2023

Tabulka 1 – Návštěvnost autokempu, vlastní zpracování
Zdroj: Interní informační systém autokempu, 2023

Rok	2020	2021	2022	2023
Návštěvnost	2 381	2 499	2 729	2 671

Ze statistických dat je zřejmé, že se návštěvnost autokempu v letech 2020–2022 zvyšuje a v roce 2023 je podobná jako v předcházejícím roce. Hlavním důvodem růstu návštěvnosti je bezpochyby udržovanost a přírodnost autokempu a hlavním faktorem, který nevedl v posledním roce ke zvýšení návštěvnosti, bylo navýšení cen, což nemalá část návštěvníků negativně komentovala.

5 Shrnutí výsledků

Autokemp Dolní Kalná si zakládá na svém původním prostředí a nemá v plánu žádnou modernizaci. Autokemp patří pod správu obce a ta se snaží o vytváření a udržování co nejlepších podmínek pro své návštěvníky, i když na cestě k udržitelnosti ještě mají své mezery.

K udržitelnému rozvoji nejvíce přispívají udržováním přírodního prostředí, rekonstrukcí starých budov, zachováváním životních podmínek pro místní obyvatele, používáním vratného nádobí namísto plastového a pohledem do budoucna, který se vyvíjí v souladu s udržitelností. Pro další podporu své udržitelnosti pracovníci autokempu svým hostům denně zajišťují dostatek dřeva a umožňují jim z biologických zbytků vytvářet kompost. Největším přínosem do budoucna by mohlo být naplánované pořízení fotovoltaiky a košů na tříděný odpad viz Obrázek 12. Bylo by dobré návštěvníky na nové koše upozornit a více je k třídění motivovat různými tabulemi či soutěžemi. Dále by bylo vhodné ukázat jim, jaké mají v třídění odpadů možnosti a jak tím podpoří udržitelný rozvoj autokempu.

Obrázek 12 Možné řešení košů na tříděný odpad
Foto: Vlastní fotografie, 2023

K vyšší udržitelnosti by autokemp mohl přispět kvalitnější a zdravější nabídkou stravování v místním kiosku. Místo nezdravých jídel by tak bylo dobré nabízet čerstvých a zdravých pokrmů, jako například polévky, ryby či saláty. Dále by autokempu na této cestě pomohlo zamyšlením se nad šetrnější technologií při čištění koupaliště a vyšší informovaností o blízkosti Krkonošského národního parku.

I když se vedení autokempu snaží o podporování udržitelnosti a směřování ke společenské odpovědnosti, velkou roli zde hrají také návštěvníci. Ty v určitých případech berou ohled na své okolí ale mnohdy se o společenskou odpovědnost a zachování prostředí vůbec nezajímají. Bylo by tak dobré návštěvníky více motivovat různými informačními tabulemi k třídění odpadů, nepoškozování přírody a k šetření jak vodou, tak elektrickou energií. Do autokempu jezdí většina návštěvníků opakovaně, a tak by byla tato motivace jen ku prospěchu. Dále by na cestě k vyšší udržitelnosti autokempu pomohla častější frekvence hromadné dopravy, která je v současné době nízká a zavedení přesně daných míst pro stání či zavedení určitých zón.

6 Závěry a doporučení

Společenská odpovědnost se velmi podílí na návštěvnosti autokempu. Lidé čím dál více tráví čas v přírodě a vyhledávají ubytování nikoli ve městech, ale v přírodním prostředí. Autokemp Dolní Kalná si na takovém prostředí zakládá, a proto je každoročně cílem pro velké množství návštěvníků. Vedení autokempu se snaží vytvořit pro návštěvníky co nejlepší podmínky v souladu s udržitelným cestovním ruchem a podporováním společenské odpovědnosti, a i díky tomu nabírá na oblíbenosti.

Vedení autokempu se zabývá rekonstrukcí starých budov, které návštěvníkům zlepšují životní podmínky. Dále se zabývají zachováním přírodního prostředí, částečně tříděním odpadu pomocí kontejnerů, využíváním vratného nádobí a vyhlídkami do budoucna, kde je v nejbližší době naplánováno pořízení fotovoltaiky a košů na tříděný odpad. Také se zabývají tříděním biologického odpadu a poskytováním dřeva pro návštěvníky. Z pohledu zajištění vyšší bezpečnosti obec zavedla po celém areálu autokempu kamerový systém, dále bylo vykáceno velké množství suchých stromů a namísto nich byly vysázeny nové a byl pořízen záchrannářský kruh a tyč na koupaliště. Z pohledu společenské odpovědnosti se tak jedná o společenskou odpovědnost skutečnou, nikoli deklarovanou.

Mezi lety 2020–2022 se návštěvnost autokempu zvyšuje a příčinou toho je stále vylepšování autokempu v souladu s udržitelností a také k tomu velmi přispěla nová technologie v čištění koupaliště. V roce 2023 byl počet návštěvníků podobný jako v roce předchozím a hlavním důvodem je navýšení cen ubytování, které ne všichni návštěvníci hodnotí pozitivně.

Návštěvníci autokempu nejvíce oceňují zvyšování komfortu pobytu a zároveň s tím zachovávání původního a přírodního prostředí. Dále si návštěvníci váží ochotného a vstřícného personálu, který je jim vždy k dispozici. Největším nedostatkem z pohledu návštěvníků se však jeví kiosek, který nabízí převážně nezdravá jídla a dále by uvítali větší zázemí pro možnost vlastního vaření, neboť v rušné dny je kuchyň často přeplněná.

Pro vyšší podpoření udržitelnosti autokempu by byla vhodná realizace naplánovaného pořízení fotovoltaiky a košů na tříděný odpad. Dále by udržitelnost

a společenskou odpovědnost podpořila vyšší motivace návštěvníků pro třídění odpadu a pro šetření vodou a elektrickou energií. Bylo by tak vhodné vyvěšení informačních tabulek v autokempu nebo vyšší informovanost přímo na recepci. Pro vyšší udržitelnost by bylo vhodné upozorňování návštěvníků o blízkosti Krkonošského národního parku. To by bylo možné realizovat například formou naučných stezek, poučných tabulí nebo formou hry pro mladší návštěvníky. Do budoucna by bylo určitě dobré zvážit možnosti čištění koupaliště, neboť existují jiné vhodnější a šetrnější formy.

Z výsledků práce tedy jasně vyplývá, že návštěvnost autokempu se plně vyvíjí v souladu se společenskou odpovědností. Ačkoli si to návštěvníci mnohdy neuvědomují, realizované prvky v rámci udržitelného rozvoje jsou pro ně při výběru ubytování a dovolené velmi důležitým faktorem.

7 Seznam zdrojů

- [1] Arnaudov, K. Koseska, E. (2012): Business Ethics and Social Responsibility in Tourist Organizations in Terms of Changing Enviroment, *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 44, 387-397, doi: /10.1016/j.sbspro.2012.05.043.
- [2] Campoasa. *Autocamp Oasa Staňkov*. [online]. 2023 [cit. 2023-09-27]. Dostupné z: <http://www.campoasa.cz/>
- [3] Campiri. *Karavanem do Polska*. [online]. 2023 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.campiri.com/cs-cz/karavanem-do-polska--clanek-108>
- [4] Campiri. *Rakousko jako všestranně udržitelná prázdninová destinace*. [online]. 2023 [cit. 2023-09-20]. Dostupné z: <https://www.campiri.com/cs-cz/rakousko-jako-vsestranne-udrzitelna-prazdninova-destinace--clanek-410>
- [5] CzechTourism. *Kudy z nudy*. [online]. c2023 [cit. 2023-11-06]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/kam-pojedete/kralovehradecky-kraj/podkrkonosi-podzvicinsko/kuks>
- [6] Eco Camping. *Kempování šetrné ke klimatu v Dolním Sasku*. [online]. 2023 [cit. 2023-09-13]. Dostupné z: <https://ecocamping.de/klimafreundlich-niedersachsen>
- [7] Ecolabel. *Ecolabel*. [online]. 2023 [cit. 2023-09-13]. Dostupné z: <https://www.ecolabel.net/cs/eco-label/eco-label-nedir/>
- [8] Glampingcz. *Trendy dovolená v přírodě? Seznamte se s glampingem!* [online]. 2023 [cit. 2023-10-13]. Dostupné z: <https://www.glampingcz.cz/blog/id:15096/trendy-dovolena-v-priode-seznamte-se-s-glampingem->
- [9] HLADKÁ, Jitka. *Technika cestovního ruchu*. Praha: Grada, 1997, 168 stran. ISBN 80-716-9476-2.
- [10] HORÁKOVÁ, Hana a Dana FIALOVÁ. *Transformace venkova: turismus jako forma rozvoje*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, 400 stran. ISBN 978-80-7380-537-1.
- [11] Hrad Pecka. *Informace*. [online]. c2023 [cit. 2023-11-06]. Dostupné z: <https://www.hradpecka.cz/informace/>

- [12] Isic. *Kempování v zahraničí*. [online]. c2023 [cit. 2023-09-25]. Dostupné z: <https://www.isic.cz/clanek/cestovani/kempovani-v-zahranici/>
- [13] ISO 20121 (2012): ISO 20121:2012 Event Sustainability management systems – Requirements with guidance for use.
- [14] KRNAP. *Krkonošské muzeum ve Vrchlabí – čtyři historické domky*. [online]. c2023 [cit. 2023-11-06]. Dostupné z: <https://www.krnep.cz/navstevnici/muzea/krkonosske-muzeum-ve-vrchlabi-ctyri-historicke-domky/>
- [15] Národní památkový ústav. *Hospitál Kuks*. [online]. c2003-2022 [cit. 2023-11-06]. Dostupné z: <https://www.hospital-kuks.cz/cs/informace-pro-navstevniky>
- [16] ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. V Praze: Idea servis, 2010, 405 stran. ISBN 978-80-85970-68-5.
- [17] PÁSKOVÁ, Martina a ZELENKA, Josef. *Společensky odpovědný cestovní ruch*. Idea servis, 2018, 191 stran. ISBN 978-80-85970-91-3
- [18] Seznam.cz, a.s., *Mapy.cz – Dolní Kalná, koupaliště* [online], [cit. 2024-02-02]., Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?q=Doln%C3%AD%20Kaln%C3%A1%2C%20koupali%C5%A1t%C4%9B&source=pubt&id=15251440&ds=1&x=15.6268778&y=50.5427305&z=15&ovl=5>
- [19] ŠAUER, Martin a kol., *Cestovní ruch – učební text*. Masarykova Univerzita, 2015, 477 stran.
- [20] Větrný mlýn Borovnice. *Informace*. [online]. c2023 [cit. 2023-11-06]. Dostupné z: <https://vetrak.borovnice.cz/informace>
- [21] ZELENKA, Josef. Pomalé cestování. In: Franke a kol. *Zmírňování regionálních disparit prostřednictvím rozvoje cestovního ruchu*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, a.s., 2012, 312 stran.
- [22] ZELENKA, J. TĚŠITEL, J. PÁSKOVÁ, M. KUŠOVÁ, D. *Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 327 stran.

- [23] ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 stran. ISBN 978-80-7201-880-2.

8 Přílohy

Příloha č. 1 Otázky pro rozhovory

Otázky pro rozhovor s panem Tomášem Navrátillem, starostou obce Dolní Kalná:

1. Kdy autokemp vznikl a jak vypadal kemp dříve oproti dnešní podobě?
2. Z obecního zpravodaje Kalensko je možné vyčíst, že každý rok se obec věnuje rekonstrukci a zlepšování autokempu, snažíte se tedy i nyní o další inovace?
3. Jak vnímáte současný turismus?
4. Jak vnímáte turismus v autokempu Dolní Kalná?
5. Říká Vám něco udržitelnost? Pokud ano, co si pod tím v závislosti na autokempu představujete?
6. Snažíte se v současné době podporovat udržitelnost autokempu?
7. Plánujete do budoucna podniknout kroky k vyšší udržitelnosti autokempu?
8. Řešíte v autokempu třídění odpadů? Jaké možnosti pro třídění odpadu návštěvníkům poskytujete?
9. Jakým způsobem se zabýváte v autokempu úsporou vody a elektrické energie?
10. V autokempu se nachází koupaliště, jakým způsobem se staráte o čištění vody?
11. Máte přesně dané hygienické podmínky na provoz koupaliště?
12. Jsou tyto podmínky na provoz koupaliště nákladné? Nepřemýšlel jste o přírodnosti koupaliště/ jiné a ekologičtější možnosti čištění?
13. Jaké kroky podnikáte k zabezpečení návštěvníků v rámci ubytování?
14. Nepřemýšlel jste o možnosti spolupráce s okolím? Popřípadě s kým spolupracujete v závislosti na udržitelném rozvoji autokempu?

Otázky pro rozhovor s návštěvníky autokempu:

1. Do jaké věkové kategorie patříte?
2. S kým jste navštívil/a kemp?
3. Z jakého důvodu jste kemp navštívil/a?
4. Navštívil/a jste již někdy autokemp? Pokud ano, po kolikáté tu jste a z jakého důvodu se vracíte? Pokud ne, přijel/a byste sem znovu? A proč?
5. Co plánujete během pobytu dělat?
6. Co se Vám v autokempu líbí/ co zde oceňujete?
7. Co se Vám v autokempu nelíbí?
8. Co Vám v autokempu chybí?
9. Jaký způsob dopravy jste použil/a při cestě do autokempu?
10. Jaký způsob dopravy plánujete použít na výlety? (pokud plánujete výlety)

11. Pozorujete v autokempu šetření zdroji (elektrickou energií, vodou)? Snažíte se během pobytu také šetřit el. energii a vodu? Jak?
12. Jaký máte názor na chemický způsob čištění koupaliště zde v kempu?
13. Jak na Vás působí vykácení stromů podél silnice v autokempu? Jak vnímáte vysázení nových stromů v prostoru autokempu?
14. Jaký máte názor na nabídku služeb v kiosku v autokempu?
15. Navštívil/a jste již někdy eko kemp? Pokud ano, proč jste tento kemp navštívil/a? Pokud ne, měl/a byste zájem takový kemp navštívit a proč?

Příloha č. 2 Seznam obrázků

Obrázek 1 Typy přístupů k zavedení společenské odpovědnosti.....	9
Obrázek 2 Stanovací místa v autokempu Oasa Staňkov	17
Obrázek 3 Poloha autokempu Dolní Kalná	20
Obrázek 4 Chaty v autokempu.....	21
Obrázek 5 Hlavní vstup do autokempu	22
Obrázek 6 Ukazatel směru a čísel cyklotras	24
Obrázek 7 Kostel Nejsvětější Trojice.....	25
Obrázek 8 Větrný mlýn v Borovnici.....	26
Obrázek 9 Rytířský turnaj	27
Obrázek 10 Krkonošské muzeum ve Vrchlabí.....	28
Obrázek 11 Automat na sprchy.....	30
Obrázek 12 Možné řešení košů na tříděný odpad.....	35

UNIVERZITA HRADEC
KRÁLOVÉ
Fakulta informatiky a
managementu

Akademický rok: 2022/2023
Studijní program: Management
cestovního ruchu
Forma studia: Prezenční

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

Jméno a příjmení: Veronika Zapadlová
Osobní číslo: I2100412
Adresa: Dolní Kalná 35, Dolní Kalná, 54374 Dolní Kalná,
Česká republika
Společenská odpovědnost ubytovacího zařízení.
Téma práce: Královéhradecký kraj
Téma práce anglicky: Social responsibility of the accommodation facility.
Jazyk práce: Čeština
Vedoucí práce: prof. RNDr. Josef Zelenka, CSc.
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Zásady pro vypracování:

Společenská odpovědnost ubytovacího
zařízení Analýza autokempu Dolní Kalná

Cíl práce

Cílem práce je zjistit, jaký vliv má společenská odpovědnost na návštěvnost autokempu Dolní Kalná. Práce také zjišťuje, zda se vedení autokempu snaží o jeho udržitelný rozvoj a jaké kroky podnikají k vyšší udržitelnosti autokempu. Cílem práce je i navrhnout další kroky, které by mohlo vedení podniknout, aby více podpořilo udržitelnost autokempu. Práce má dále za úkol zjistit, proč se návštěvnost Autokempu Dolní Kalná zvyšuje nebo naopak snižuje a proč návštěvníci míří právě do tohoto autokempu.

Výzkumné otázky

Jak ovlivňuje společenská odpovědnost návštěvnost autokempu Dolní Kalná?

Jakým způsobem se snaží vedení autokempu v současné době podporovat jeho udržitelnost?

Jaká je příčina růstu nebo poklesu návštěvnosti autokempu mezi lety 2020-2023?

Co oceňují návštěvníci na autokempu a co jim naopak chybí?

Jaké kroky by mohlo vedení autokempu podniknout, aby více podpořilo udržitelnost autokempu?

Metodika

Literární rešerše a analýza online zdrojů. Primární výzkum v podobě rozhovorů, terénního šetření v prostředí autokempu a pořízení fotodokumentace. Provedení výzkumu a získání kvantitativních i kvalitativních dat.

Teoretická východiska

1. Udržitelnost cestovního ruchu
2. Společenská odpovědnost: společenská odpovědnost ubytovacích zařízení, společenská odpovědnost firem
3. Vybrané trendy v cestovním ruchu: venkovský cestovní ruch, dobrodružný cestovní ruch, pomalé cestování, odpovědný cestovní ruch
4. Zahraniční autokempy a Eco label
5. Případová studie udržitelný autokemp Oasa Staňkov

Praktická část

1. Vymezení území a zkoumaného subjektu: obec Dolní Kalná, Krkonoše, autokemp Dolní Kalná, památky a atraktivita v okolí
2. Průběh výzkumu a zpracování výsledků šetření

Shrnutí výsledků výzkumu, Závěry a doporučení, Seznam použité literatury, Přílohy

Seznam doporučené literatury:

- PÁSKOVÁ, M. (2014): Udržitelnost cestovního ruchu. Gaudeamus Hradec Králové, ISBN 978-80-7435-329-1, online dostupné na <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/60774>
- Pásková, M., Zelenka, J.: Výkladový slovník cestovního ruchu, Linde Praha 2012 UN WTO (1997):
- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. (2019): How Crucial is the Social Responsibility for Tourism Sustainability. *Social Responsibility Journal*, 15(4), 534-552, doi: 10.1108/SRJ-03-2018-0057,
- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. (2018): *Společensky odpovědný cestovní ruch*. IDEA Servis Praha, 191 str., ISBN 978-80-85970-91-3. B (40%) Agenda 21 for the Travel and Tourism Industry, ISBN: 92-844-0180-1
- UN WTO (1998): Guide for Local Authorities on Developing Sustainable Tourism, ISBN 92-844-0280-8
- UN WTO (1999): Guide for Local Authorities – Supplementary Volumes, ISBN: 92-844-0326-X databáze Scienedirect